

ABONAMENTUL

Pe un an . 24 Cor.
Pe jum. an . 12 "
Pe o lună . 2 "

Nrul de Duminecă

Pe un an . 4 Cor.
Pentru România și :
America . . 10 Cor.

Nrul de zi pentru Ro-
mânia și străinătate pe
an 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA :
Miksa utca 2—3.

INSERTIUNILE
se primesc la adminis-
trație.

Manuscripte nu se ina-
poiază.

Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Prigonirea slovacilor.

(*) Alianța naționalităților a fost dela în ceput un spine în ochii șoviniștilor. Deja baronul Bánffy, p'atunci prim-ministru, încercase să zădărnicească ținerea congresului naționalităților, care a proclamat alianța, aducând cu vagoanele la Budapesta »sârbi patrioți«. Am opus însă piepturile noastre introducerii în sală a acestor unelte mizerabile.

D'atunci fiecare guvern ungueresc și-a ținut de supremă datorie să spargă ori cel puțin să slăbească această alianță. Legătura este însă atât de strânsă între noi, interesele comune atât de mari, încât zadarnice au rămas toate opintirile guvernelor maghiare. Ademenirile de totfelul n'au prins decât între sârbii radicali, cari și ei mai mult din pornire împotriva fraților lor liberali și pentru a distruge partidul acestora, s'au guvernamentalizat, măcar că șeful lor, Dr. Iasa Tomici, declarase într'o fulminantă broșură că »nu va mai fi măgar« să se lase păcălit de kossuthiști!...

Dar arma cea mai des întrebuințată pentru spargerea alianței noastre a fost și este prigonirea. Deja subț Széll, cel cu »dreptatea« și »dreptul«, s'a deslănțuit o adevărată furie atât împotriva noastră cât și a slovacilor. Procesele de presă curgeau și curg cu o nemai pomenită îmbelșugare. Intrând noi în activitate, s'au mai adăogat contestările și nimicirile mandatelor câștigate cu multă trudă și cheltuială.

E revoltător îndeosebi ceace li-se face

slovacilor. Iată, de pildă, după ce Iedlicica un preot (catholic) cu admirabile pregătiri, fu și it să demisioneze din parlament, căci n'a mai putut rezista teroarei episcopului unealtă a guvernului, — se nimici și mandatul lui Milan Ivanca, ales de slovaci în locul lui Iedlicica.

Și aceasta se întâmplă la câteva zile după ieșirea din temniță a lui Juriga, care a stat doi ani la Vaț și în același timp când înalta Curie se milostivește a contrage cele patru osânde ale lui Hlinka, dându-i doi ani și 9 luni.

Tot atunci sunt pornite procese de presă atât împotriva lui »Narodne Noviny« din T. St. Martin cât și împotriva lui »Slovensky Tyzdenik«, cele două organe fruntașe ale naționaliștilor slovaci. Ajung o ândiți fruntașii slovaci de pildă pentru că despre un procuror au scris că în calitatea lui de președinte la alegere »prea a uzat de drepturi ce nu sunt înscrise în lege... Asta e »calomnie a autorității«, iar redactorul Skultety ajunse alaltăieri pus subț acuză pentru că despre Chudovsky Géza, vestitul fost procuror la Presburg, acum (ca răsplată!) președinte de tribunal, a scris că face abuzuri în interesul maghiarizării... Și adevărul acesta este — »calomnie«!

Nu este săptămână în care vre-un slovac să nu între în temniță ori să nu iasă, în care să nu se intenteze vre-un nou proces. Unde nici cu cea mai mare bunăvoință nu se poate constata (?) »agitare«, nu e grea a se constata — »calomnie«, care e poate și mai rentabilă, căci aduce după sine temniță ordinară...

Constatăm însă, că toate aceste prigoniri nu i-a frânt pe slovaci, ba nici nu i-a oboșit măcar. Dimpotrivă, ei luptă încă și cu mai mare energie, solidaritatea între dânșii este și mai complectă.

Ceeace, bine-înțeles, îi scoate din minți pe șoviniști. Cei dela »Budapesti Hirlap« de pildă, în numărul lor de ieri, scriu cu o selbatică înverșunare. După ce își varsă năcazul că în urma demisionării lui Iedlicica, la Bazin au învins tot slovacii, și după ce și manifestă bucuria că se nimicește mandatul lui Ivanca, face un apel desperat ca partidele maghiare să se alieze, să se înțeleagă asupra unui singur candidat ungueresc, căci aci nu poate fi vorba de învingerea unui partid, ci de izbânda unguerescilor asupra slovacilor. Scrie, textual: »cine să învingă: steagul ungueresc, ori și în viitor tot naționalitățile să fie stăpâne în cerc?«

Cucerirea cercului acestuia este cu atât mai de importanță pentru ungueresci, observă numitul ziar, cu cât zdrobind pe slovaci la Bazin, e speranță să-i bată în viitor și în cercurile vecine Nagyszombat, Stompfa și Morvaszentjános...

Dintre atâtea cercuri curate slovace, stăpânirea unguerescă n'ar voi să lase nici unul slovacilor naționaliști. Pentru că, scrie numitul ziar, »noi vrem să se vadă aici o țară unguerescă, o stăpânire aspră, o supra-mație necondiționată«...

Când astfel scrie organul contelui Andrassy, ministrul de interne, își poate închipui oricine cum are să fie alegerea dela Bazin și ce încercări și prigoniri îi așteaptă pe credincioșii noștri aliați slovaci.

FOIȚA ZIARULUI »TRIBUNA«.

Lupta pentru lumină.

Pădurea doarme legănată de hoinăritul vântului pribeag. Invăluită în noapte și tăcere ce ar putea să facă altceva? Din când în când câte o frunză se mișcă pe ramurile tinere, dar mișcarea aceasta nu înseamnă că s'ar fi trezit din somn. Ele dorm altfel decât noi. Sunt ca crăiasa din poveste la capul căreia înzădar au cântat tarantole muzicanților celor mai vestiți din țară, înzădar au stropit-o cu apă să o scoale ca pe ceilalți muritori, ea dormea înainte și a trebuit să se vie Făt-frumos cu lumină din raiu ca să o scoale, căci așa i-a fost blăstămul »să nu se scoale decât când va vedea cu ochii lumina raiului. Așa și pădurea, înzădar se muncesc tarantolele ei cele gureșe și de-o sută de neamuri să o trezească, înzădar o stropește cerul cu rouă, ea doarme, până când plin de sângele revărsatului nu vine Făt-frumosul Soare cu hainele lui țesute din raze. Până atunci toți locuitorii pădurei pitici și uriași dorm cu frunțile și frunzele îndreptate spre pământ

Dar când zorile, pionerii răsăritului, se arată, când răcoarea înviorătoare a dimineții începe să străbată firea împărțind ceața văilor ierbei mărunte și copacilor uriași, când neamul înaripat în ramurile legănate începe ciripiturile de dragoste, se pregătește și pădurea pentru munca zilei. — Milioanele de frunze îndoite, au adormit cu creștetul cătră pământ, încep a se ridica cu ochii cătră cer să vadă ce timp vor avea astăzi; flo-

rile își întorc capul spre răsărit și așteaptă mirele, care le va svânta lacrimile lor de mirese din ochii plânși; altele își îndreaptă fructele spre ființa vieții și altarul lumii făurind la visuri că azi mâine vor avea fructe coapte.

Iar când apare el, soarele cu întreaga lui suită de raze, miile de frunze dintr'odată își aprind candelile lor și pornesc munca în ateliere, fiecare picătură de rouă se transformă în diamant, corul paserilor îl primesc în osanale, tăcerea pădurei e întreruptă, dar singurătatea e mai mare. E ceva deosebit cântecul paserilor din pădure; cântecul lor nu alungă ci mărește singurătatea pădurei. Apoi toată »verdețea« laudă pe Domnul și la lucru!

Câți dintre noi, dorindu-ne odihnă nu am dori lucrul lor? Ce lucru poate să aibă o floare? Pentru mâncarea de toate zilele nu trebuie să alege, să pribegească, să emigreze, îmbrăcăminte și locuință nu-i trebuie, iar copiii încă nu-i plâng de foame. Pare că nici nu se îngrijește de altceva decât să trăiască ea bine și să crească. De altcum când ai de toate, mulțam sfântului, că nu e chiar greu să trăiești... Fericiți aceia cari au mai puține trebuințe

Mâncarea lor și-o scot parte din pământ, parte din aier. Din pământ primesc unele materii cari se dizolvă în apă și cu apa ajung în corpul lor... Dacă ardem un lemn, toate materiile cari sunt luate din pământ, rămân ca cenușă, sunt din țărână luate și în țărână se vor și întoarce, materiile luate din aier la ardere se duc și trec în aier de unde li-s'a dat.

Dar știm că la ardere pe lângă cenușă și car-

bondioxid mai căpătăm încă și căldură. De unde e căldura aceasta latentă în corpul plantelor? Toate trebuie să aibă un izvor! Din mâncarea ce o primesc ele din pământ și din aier, noi în laboratoarele noastre nu suntem în stare să producem ceva organic, acest patentat e exclusiv secretul lor. Știm că pe lângă hrana ce o capătă din pământ și din aier mai au lipsă și de lumină soarelui, căci fără de lumină nu pot face asocierile chimice cari se găsesc în corpul lor. Putem deci zice că ele primesc căldura ce ni-se arată la ardere, dela soare. În fiecare plantă își amănetază soarele o părțică din puterea sa, pentru o zimbire îi dă fiecareia traiul. Ne putem face închipuire ce rol are soarele în viața plantelor.

Privind din acest punct de vedere plantele, vom vedea că viața care mai înainte ni-se părea liniștită și neturburată e plină de lupte, de cele mai mari lupte ce s'au dat pe pământ. E un veșnic războiu pentru pământ pentru care ne sângerăm și noi, un veșnic războiu pentru aier, pentru cucerirea căruia ne îndemnăm tot mai mult în ziua de astăzi și un veșnic războiu pentru soare, pe care, dintre noi oamenii, doar Diogene l'a prețuit cum trebuie. — Dar la e e acela câștigă războiul, care are soarele, căci cei ce n'au soare trebuie să moară.

Bietele flori din ferești își îndreaptă vârfurile înafară, cătră stradă, nu pentru că ar fi curioase de trecătorii de pe stradă, ca florile societății omenești, cum poate ar fi plecat să creadă vre-un poet, ci silite de lupta grea pentru traiu.

Înzădar le vom încerca să le întoarcem fața cătră întuneric, nu vom reuși. Dar uite în pădure! Pădurile sunt pentru plante ce sunt ora-

Denunțarea convenției cu Austro-Ungaria. Se anunță din Viena că guvernul român a dat un ultimatum monarhiei austro-ungare cu privire la convenția comercială. Prin acel ultimatum se dă un termen de 10 zile până când Austro-Ungaria va trebui să lămurească chestiunea convenției comerciale. Dacă până în 10 zile cererile României nu vor fi satisfăcute guvernul român va denunța convenția. Urmările acestei denunțări, vor fi următoarele: mărfurile austro-ungare se vor bucura încă un an de avantajele convenției, după care vor intra în prevederile noului tarif vamal.

Carașul bolnav.

Înțelegem pe bărbați grupații în jurul dlui Burdea, atunci când ziceau, că n'au alt scop decât purificarea. Și drept dovadă că ne-am ridicat peste toate referențele noastre personale n'am osândit nici pe acuzători nici pe acuzați, pentru că înaintea noastră *salus reipublicae suprema lex esto și salus reipublicae esse.* »Sunt abuzuri în Caransebeș?« ziceam noi în 28 Martie (10 April) 1908, când a sosit bomba din Budapesta și nu putea fi vorbă de aspirări de mitră ale n i m ă r u i a, pentru că trăia episcopul Caransebeșului — iarba rea din holdă piară, dar nu calce copită de haiduc pe sinul maicei noastre biserici. Dreptate și curățenie să se facă în Caransebeș, dacă într'adevăr a existat murdăria ce i-se impută... Dar nu numai despre aceasta sanare este vorba, ci mai presus de toate, că s'a atentat la autonomia bisericii noastre și aceasta nu mai este exclusiv chestia Caransebeșului ci chestia întregii biserici ortodoxe. Avem dar un punct de întâlnire cu toți oamenii de bine și de bună credință personală, — adevărat *salus reipublicae* mântuirea bisericii din halul în care a ajuns. Pentru aceasta ne-am făcut tuturor de toate ca pe toți să-i mântuim. Au fost și oameni mici de inimă cari n'au înțeles rostul nobleței noastre în o situație atât de mare cum era revendicarea autonomiei noastre pusă sub obroc în o parte a mitropoliei.

șele pentru noi. — Nu vei găsi acolo loc unde poate ajunge lumina soarelui și să nu fie ocupat. Un oraș fără temnițe pentru vii că în temnițe câți ajung mor.

Pământul acoperit de un strat de iarbă deasă sau de mușchiu, deasupra lor lucrează soarele dacă nu-i țin cale razelor alte plante mai mari decât ele în care caz ele trebuie să se mulțamească cu umbră. În societatea noastră câți inși trebuie să rămână în umbră ca să fie câțiva inși în soare! — Și mulți pot să fie în calea razelor, dela iarbă e mare depărtarea până la stejar sau Sequoia giganta care poate crește peste 100 m. Și iată e gata lupta pentru lumină, luptă pornită din dorul de viață. — Cine vrea să trăiască trebuie să năzuiască către vîrfuri. De aceea în pădurile tinere și dese toate lemnele sunt subțiri și lungi; fiecare a vrut să iasă deasupra celorlalte cari au ajuns mai iute în vîrf, a ieșit învingător are drept să trăiască, cari nu au putut ieși sunt pierduți. Tufișurile cari nu s'au putut înălța vor trebui să-și ispășească lenea cu moartea prea timpurie. Nu e de invidiat soarta acelor cari ca să trăiască sunt avizați la spărtura bolților de deasupra lor.

Ce sunt de vină mititeii dacă soarta nu le-a dăruit alt pământ, privesc în toate părțile unde ar putea să iasă către cerul cu lumină, să îndoiesc, să pleacă într'acolo și când e aproape să iasă se întind alte ramuri peste creștetul lor și-i înăbușesc. În cursul anilor pier cei mici, așa că sub vâlul uitării și al frunzelor îngălbinite nime nu va ști că și aici a fost odată...

Sunt prea slabe și trebuie un mijlocitor ca prin el să se suie către vîrfuri.

Nu înțelegem însă astăzi cum se lapadă de-arîndul de d. Burdea, cei ce personificau în dânsul mirul purificator. Mai nainte părintele protosincol Dr. Olariu, iar acum d. avocat Dr. N. Ionescu, se lapadă de bărbatul providențial Burdea; iar niște săbăloși »junimiști« tot sub firma naționalismului cântă ditirambi părintelui Olariu »care n'a cochetat nicicând cu guvernul și nici nu va cocheta«. Acum toți sunteți naționaliști? Candidat cu lătrători cu tot? Dați acum în Burdea ca în trădător? Și îi faceți din Musta, Badescu cu Ciorogariu cu tot sateliți de-ai lui Burdea, ca numai și numai Dr. Olariu, cel mai erudit »neprihănit în viață și suflet« (bietul Gușca ce-o zice la aceasta, că și atribuțiile lui le confiscă »junimiștii«) să rămână naționalist.

Așadară a fost falsă firma de purificare, menită a seduce lumea de bună credință; iar acum dovedindu se acea firmă de nesuficientă să ia cealaltă firmă mai mare, a naționalismului, că doar-doar va intra lumea în prăvălia trădării autonomiei ce vor să o deschidă unii chiar sub firma naționalismului în Caransebeș.

Pe noi ne-ați putut avea pentru opera purificării, pentru opera tradării bisericii însă nu.

Plângi popor nenorocit
Plângi că Tudor a murit.

Din România.

Starea Elenei Doamna. Se anunță din P.-Neamț: Starea Elenei Doamna continuă să fie satisfăcătoare. Medicul curant, dr. P. Floru a dat azi dimineață, la ora 7, următorul buletin:

»Deși în timpul nopții nu a dormit, totuși starea generală s'a mai îmbunătățit. Se pronunță din ce în ce mai mult o stare de ameliorare bine accentuată, fără să se poată preciza însă ceva cu privire la viitor«.

În urmă, Elena Doamna, până la orele 12 s'a bucurat de aceeași stare mulțumi-

Nu toate frunzele sunt d'opotrivă de simptome. Sunt unele mai senzibile, cari nu au nevoie de prea multă lumină. Aceste vor putea trăi și în umbra celor mari.

Aceste nu sunt războinice ca celelalte. Lipsa vieții le-a silit să îndure multe, neputința le-a micșorat pretensiunile, sunt modeste, mulțumite cu soarta, sunt vesele când serafimii din lumea plantelor cu 4 aripi și 6 picioare îmbătați de mirosul lor dulce se abat pe la ele gustând din nectarul anume stors pe seama vizitatorilor. De ce ar și încerca lupta în viața lor de o vară! Lupta o iau aceia cari trăiesc timp de secole. Armele decisive ale luptei lor sunt armele stăruinței. Când purtăm noi o luptă facem oare eforturile ce le fac ele?

Sforțări în cari tot corpul lor suferă deformări, din cari le putem ceti povestea vieții lor. vi.

H A Z.

Vise.

Ea. Fănică, știi ce am visat astă noapte?

El. Nu.

Ea. Am visat că mi-ai cumpărat o rochie nouă... ei, ce zici?

El. Ar fi bine să visezi și aceea de unde aș putea lua banii pentru rochia cea nouă?

toare. La aceea oră a dormit și somnul i-a durat până la 10 dimineața. La amiază, ilustra bolnavă a mâncat cu poftă.

Drepturi Dobrogei. Vineri s'a depus la Senat, de către d. I. Brătianu, președintele Consiliului și ministru de interne, proiectul de lege pentru acordarea drepturilor politice locuitorilor din județele Tulcea și Constanța.

Iată textul acestui proiect de lege:

Art. 1. Se acordă locuitorilor din județele Constanța și Tulcea, după distincțiunile de mai jos, drepturile politice recunoscute românilor prin constituțiune.

Art. 2. Fiecare din aceste județe va alege câte doi deputați în colegiul I și câte unul în colegiile II și III precum și câte doi senatori în colegiul I și câte unul în colegiul II.

Colegiile electorale se vor constitui conform art. 59, 60, 61, 68 și 69 din constituție.

Vor avea dreptul de alegător:

a) Locuitorii cetățeni otomani, care aveau domiciliul real în Dobrogea în ziua de 11 Aprilie 1877, și care după această dată n'au emigrat nici nu s'au prevalat de vre-o protecțiune străină.

b) Cetățenii români cari au trecut din țară sau vor trece.

Și unii și ceilalți vor trebui să îndeplinească condițiunile de capacitate prevăzute de art. 16 din legea electorală, aplicându-se pentru incapacități și nedemnități art. 18 și 19 din aceeași lege.

Inscrierea pe listele electorale de comună, județ, sau cameră de comerț, nu constituie pentru cei înscrși presumpțiunea că îndeplinesc condițiunile de mai sus.

Art. 3. Pentru întocmirea primelor liste electorale se instituie pentru această singură dată, două comisii, una pentru județul Constanța alta pentru județul Tulcea, compuse fiecare din: Prefectul județului, un membru al Curții de apel din Galați și președintele tribunalului local.

Că nemulțumiri cu încheierile acestor comisii, vor avea dreptul de apel la Curtea de Casație, secția contenciosului în termen de o lună dela pronunțarea lor.

Curtea va statua de urgență asupra acestor apeluri.

Un decret regal va fixa termenele pentru întocmirea primelor liste electorale, pentru introducerea și judecarea apelurilor precum și pentru încheierea listelor definitive.

Pe viitor se va urma în totul conform legii, pentru întocmirea, revizuirea și permanențelor listelor electorale.

Art. 4. Prin derogare dela dispozițiile comune, alegătorii direcți și delegații colegiului III de cameră, vor vota în atâtea secțiuni câte plăși sunt în județ.

Secțiunea centrală va fi în orașul de reședință al județului, unde vor vota și alegătorii din toate comunele plășii, în care este situat orașul nostru de reședință.

Alegătorii din celelalte plăși se vor întruni în comunele de reședință ale plășilor.

Dela Senat. S'a depus pe banca Senatului, de către d. Toma Stelian, ministrul justiției, proiectul de lege pentru reorganizarea magistraturii, votat de adunarea deputaților.

Senatul, după propunerea dlui Dr. Râmniceanu a hotărât așezarea în incintă a bustului regretatului P. S. Aurelian, fost președinte al maturului corp.

Conferința dela Liga Culturală. Vineri seara în sala societății de bele-arte dela Ateneu, sală ce s'a dat dela minister pentru toate seratele ligei, a avut loc obișnuita serată săptămânală.

D-na Aristizza Romanescu a declamat «Oltul» de Goga și alte poezii de același poet fiind mult aplaudată. Pe urmă a vorbit d. I. Scurtu profesor, despre «Actuala situație a românilor din Ardeal».

Conferințiarul a făcut o caracterizare a situației politice din trecut a românilor din Ardeal, ocupându-se pe larg despre situația actuală. A arătat greutățile pe care le întâmpină naționalitățile din pricină că ungurii vor să sintetizeze un

stat ungar, iar naționalitățile vor un stat ungar pe baze etnice.

A vorbit despre mijloacele de luptă ale ungarilor și românilor, spunând că cei dintâi se bazează pe puterea lor administrativă și judecătorească pânăcând ceilalți nu au decât armele culturale și ale cuvântului. Continuând, a spus că ungarilor vor să aducă în sinul românilor oportunitățile.

Ocupându-se apoi de alegerea din Oravița a arătat marea importanță a alegerii și participarea viuă a românilor din regat care au urmărit cu pasiune lupta alegerilor, trimițând reprezentanți la fiecare locului după cum a făcut ziarul »Minerva«. Terminând conferențiarul spune că putem trage din rezultatul acestei alegeri multe învățăminte.

După conferința d. Liciu a declamat mai multe monoloage iar d. Manolescu a declamat »Rugămintea din urmă« și alte bucăți. Amândoi artiștii au fost călduros aplaudați.

La această serată a ligei culturale a asistat lume multă, după cum se întâmplă întotdeauna la aceste serate, unde se discută chestiunile ce interesează de aproape pe toți românii.

Răspunsul Serbiei.

Tratările directe între Austria și Serbia.

Se anunță din Paris: Nu mai este nici o îndoială asupra conținutului notei sârbești către Austria, însă guvernul francez e de părerea că Serbia ar trebui să intre în negocieri directe cu Austria.

Ministrul sârb de externe face apel la Germania.

Correspondentul din Belgrad al lui »Berliner Tageblatt« a avut o convorbire cu ministrul sârb Milovanovici, care i-a declarat următoarele:

— Noi am stimat foarte mult Germania și vrem pricepe pentru punctul ei de vedere, care cuprinde cele mai bune intențiuni.

Eu cred că diplomația germană se va întrepune cu toată influența sa în interesul adevărului. Este oare cu putință ca Germania să nu împărtășească durerea Serbiei, când Serbia pricepe situațiunea ei?

Scrisoarea M. S. Regina Elisabeta către Regina Elena a Italiei.

Ziarele străine publică o scrisoare a M. S. Regina Elisabeta a României către regina Elena a Italiei prin care M. S. exprimă simpatia Sa personală și a poporului român pentru națiunea sârbă care duce o luptă atât de energică pentru apărarea existenței sale.

Fiind cunoscute relațiunile cu Austria, cele afirmate mai sus par neîntemeiate.

O ultimă încercare.

Correspondentul din Petersburg al ziarului »Lokalanzeiger« spune că a aflat din sursă demnă că crezut că Austria va face o ultimă încercare pentru a reuși să dea o deslegare pacifică conflictului austro-sârb.

Austria nu consideră ca satisfăcătoare nota Serbiei și dorește explicații lămurite la demersul lui Forgach. Dacă nu se va întâmpla aceasta, atunci războiul e inevitabil.

In jurul alianței sârbo-bulgare.

Se anunță din Sofia: Cercurile oficiale aci cred, că o alianță vamală cu Serbia, tocmai în aceste momente, nu ar putea să aibă mari avantaje pen-

tru Bulgaria. Alianța aceasta ar fi în prezent cu totul neoportună.

Conferința europeană.

Se comunică din Roma: Din izvor competent se afirmă că toți ambasadorii Austro-Ungariei, acreditați pe lângă șefii tuturor statelor celor mari, l'au sfătuit pe ministrul de externe baron de Aehrenthal, să accepte ideea unei conferințe europene.

Austria își întărește flota.

La direcțiunea arsenalului de marină din Triest se lucrează cu multă activitate la niște planuri pentru noile vase de război ce se vor construi.

In Serbia continuă pregătirile militare.

Se anunță din Sofia: După știrile sosite din Belgrad. atât rezerviștii, cât și toate bandele sârbe, au fost convocate pentru a face exerciții dela data de 5 Martie st. v.

După informațiunile primite din izvor competent, toată clasa a doua a miliției naționale sârbești a fost chemată pentru perioadă de 15 zile pe ziua de 23 Martie.

Cercurile guvernamentale sârbe și conflictul.

Chiar și cercurile guvernamentale din Serbia recunosc că nota sârbă nu poate mulțumi puterile nici pe Austro-Ungaria, de aceea se caută un mijloc care să nu jignească autoritatea Serbiei.

Ieri s'a ținut un consiliu de miniștri de trei ceasuri, în care s'a discutat situațiunea externă și răspunsul către Austro-Ungaria.

Forgach a vizitat pe Milovanovici și i-a cerut explicațiuni în privința atacurilor din urmă contra trupelor austriace dela Drina.

Ce va răspunde Serbia la demersul lui Forgach?

La ministerul de externe din Belgrad, se spune că din cauza afacerilor urgente guvernul n'a avut până acum vreme să se ocupe de răspunsul la demersul contelui Forgach.

In cercurile diplomatice circulă șvonul că acum se urmează negocieri între Serbia și Rusia și că răspunsul nu se va da decât după înțelegerea cu cabinetul din Petersburg.

Consiliul de miniștri de ieri a discutat și relațiunea cu Austro-Ungaria. Se dă ca sigur că Serbia va răspunde următoarele la demersul Austro-Ungariei.

Amintind evenimentele din urmă, Serbia va declara că nu poate primi condițiunile cu care Austria ar fi dispusă să înceapă negocierile cu privire la convențiunea comercială, deși ar fi de dorit ca relațiunile dintre ambele state vecine să se reguleze printr'un tratat.

Din public

Ni-se cere publicarea următoarelor:

Onorată Redacțiune!

La informațiunile din »Tribuna« nr.ii 33 și 41 Vă rugăm a publica următoarele:

Preotul nostru Simeon Cornea în anul 1896 a venit la noi între cele mai grele împrejurări. Nici nu eram bine împăcați cu sârbii, de cari ne-am despărțit și ardea asupra capului nostru cearta în jurul preotului Grozescu, din care incident s'au făcut și treceri la unire, chiar și fra-

* Pentru cele publicate redacția nu ea răspunderea.

tele preotului deficient trecută la unire. Biserica ne era descoperită și desgrădită, înăuntru nepardosită; școala scundă, nesănătoasă, petecită cu ferestri de hârtie și amenințată cu închidere. In casa bisericii s'a aflat 168 fl.

La stăruința sfinției sale credincioșii darnici concurg prin dăruiri benevole și chizeșii, din cari se acoperă biserica, se procură două clopote în turnul bisericii; se pardosi interiorul bisericii; se cum-părăra 4 rînduri de ornate preoțești și 4 prapori; un poporean face mormântul Domnului în preț de 200 cor., alții iconițe de praznice în preț de 60 cor., biserica, care sta desgrădită în mijlocul străzii drept loc de întâlnire a ciurdei satului, s'a îngădit și astăzi stă curată spre preamărirea lui Dumnezeu. La hotar ridică părintele Cornea din al său o cruce în preț de 100 cor., căci nu aveam unde ieși cu litia.

Iar pentru școală se făcură următoarele lucruri minunate sub conducerea acum huiduitului preot Simeon Cornea:

In anul 1900, ca să se lățească cartea românească în mijlocul acestui conglomerat de neamuri străine, pune preotul S. Cornea biblioteca sa la dispoziția poporului și apoi înființează o bibliotecă parohială, dar dușmanii îl denunță la comitele suprem și biblioteca — din pricina denunțianților — se risipește. Actele se află sub Nr. 6895,900 consistorial. La anul 1903 cu suma de 93 cor face începutul unui fond cultural cu menirea de a întregi salariul învățătoresc, acest fond în 2 ani de zile s'a urcat la 518 cor., face arunc de 70 fil., din cari se fac bănci de model în școală; dă premii școlariilor buni, — în anul 1905 înființează fond de bucate cu menirea de a contribui la susținerea școlii; la sfatul dânsului un bun creștin testează școlii un lanț de pământ în preț de 2000 cor.

Acesta este șirul faptelor bune săvârșite de preotul nostru Simeon Cornea. Ținem a constata aceasta față de apostrofarea de »preot făimos« din Nr. 41 a »Tribunei«, ce pare a face aluzie la năpustirile unora împotriva părintelui S. Cornea.

Socotim, că Veneratul Consistor este chemat a judeca pe preot, noi ținem numai a face acest act de aderență preotului nostru pus în gura lumii.

Venerabilul Consistor va judeca în cele bisericești, iar tribunalul în cele lumești invinuirii, ce s'au ridicat împotriva preotului nostru în Nr. 32 al »Tribunei«, că adincă ar fi denunțat pe învățător, că nu-i destul de bun patriot.

Pusă astfel și în această lumină personalitatea părintelui Simeon Cornea să așteptăm judecățile. Fie dreptate!

Bătania, la 10 Martie n. 1909.

Dimitrie Orvian 800 cor. Dăruitorii bisericii: Svetozar Roșu, a dăruit peste 1000 cor. Ioja Boar a dăruit 3000 cor. Mihai Cobzaș 50 cor. George Foita tinăr 40 cor. Todor Lipovan 60 cor. Pavel Critea 15 cor. George Șumendină 12 cor. Pașcu Andreica 12 cor. Mihai Andreica, Olai Moisa, Repaș Carol, v.d. Florea Boari 8 cor. Nenad Birtaş, Vichentie Lovasu Ioja Boar tinăr, Aron Boar tinăr, Ioan Boar, George Debelea, Petru Tompan, Nima Steva, Nima Svetozar, Axentie Lovas, Iova Lovas, Steva Sămărean, Mircu Andreea, Nicolae Lupaș, Radoea Bodrojan, Manoilă Lazar, Ilie Heges, Todor Morar, Ioja Naghi, Pavel Botu, Alexandru Tota, Mihai Berar, Traian Birtaş, Aron Boaru, Petru Boaru, Todor Repaș, Manoilă Repaș, Mihai Cobzaș, Ioan Berar, Mihai Budos, Nicolae Cobzaș, Nica Valg, Petru Desifi, Petru Denuț, Ilie Luțai, Sofronie Moldovan, Maxa Lovas, Ilie Cățana, Todor Giojar, Vic. Sebeșan, Petru Varneș, Mihai Berar, Todor Șimăndan, Jiva Orojan, P. Știrb, L. Știrb, Gheorghe Șcirle, Vasa Crișan, Iacob Foița, Raloja Lipovan, Gheorghe Andreica, Ștefan Andreica, Jivu Bodrojan, Mihai Andreica, Șteva Andreica, Iosif Moț, Ilie Lazar, Traian Luțai, Vasile Penyeviag, Arcadie Lukii, Alexandru Zaharie, Ioja Orodan, Floria Zăhărie, Mircu Pităalba, Nima Mișos, Radoia Soldan, Jiva Pitălbă, Radoia Critea, Ștefan Nogi, Selejan Iuon, Faur Lazar, Radoia Orojan, Ilie Orojan, Iacob Koasta, Ioan Șumandan, Arcadie Foița, Costa Roșca.

Îți cade părul??? N'ai decât să folosești **spiritul pentru păr „Petrol“** a lui **Kulka** care e cel mai sigur mijloc în contra căderii părului și a mătreaței. După o folosință de 2—3 zile vom obține rezultate sigure. Prețul unei sticle cu oșplicare a modului de întrebuințare în l. română 2 cor. — — —

Săpun de crin, pudră de crin, preparate cosmetice de prima calitate.

Mijloc probat pentru îndepărtarea piștruelor, alunițelor, și pentru creparea pielei și a mâncărimei de piele. **Scuțit prin lege.** — — — — —

Prețul unui borcanel de cremă de crin 1 cor.

» unei bucăți » săpun » » 1 »
» » cutii » pudră » » 1.20 »

Se pot căpăta dela farmacia la „**Vulturul negru**“ alui **Kulka Emil** din **Timișoara-Cetate** (Temesvár-Belváros). Nr. telef. 645

Din Străinătate.

Nicaragua și Salvador în războiu O telegramă din Mexic asigură că a izbucnit războiul între republicile Nicaragua și Salvador, din America centrală.

Departamentul statului a chemat pe reprezentantul diplomatic din Nicaragua din cauza mișcării perturbatoare din Nicaragua și din cauza atitudinii nepăsătoare a președintelui Zelaya. Ambasadorul Mexicului a avut la departamentul statului o conferință privitoare la situațiunea din America centrală și acolo s'a decis să se facă demersuri pentru a se asigura pacea în America centrală.

O înfrângere a grecilor din Macedonia. Se anunță din Salonic: Comisia însărcinată ca să examineze starea școlilor și bisericilor din cele trei vilae (Macedonia), s'a pronunțat în favoarea bulgarilor. Grecii nu sunt în majoritate decât în peninsula Calcidică și pe țărmul Egeei, interiorul, fiind locuit în mare parte de bulgari. Grecii au fost adânc loviți în pretențiile lor prin această constatare.

Budgetul marinei engleze. Budgetul marinei pe anul 1909—1910 se ridică la 35,142.700 față de 32,319.500 pe exercițiul 1905—1909. Suma fixată pentru începerea construcțiunii de noi vase pe acest an este de 2,285.700. Aceste vase vor fi: patru cuirasate de tipul »Dreadnought»; șase; crucișatoare protejate, 20 de contratorpiloare și un număr de submarine pentru cari s'a fixat suma de un milion de lire. Ministrul a anunțat că guvernul poate să găsească necesar ca în cursul anului financiar să se pregătească construcțiunea repede a încă patru vase mari cuirasate și cere deci parlamentului autorizațiunea de a da ordinele necesarii așa ca aceste vase să poată fi începute la 1 Aprilie 1910 și complet terminate în Martie 1912.

Evenimentele din Turcia. Deputatul Rizanur publică în ziarul »Ikdam« un lung studiu sub titlul »Văd că merge rău« în care constată că elementele rele ce au pătruns în comitetul tânăr turc au devenit o forță despotică; comitetul se amestecă în toate afacerile statului iar pe de altă parte în sânul comitetului domnește nepotismul, și protecțiunea. Riza cere desființarea comitetului. În Constantinople și comitetele locale din Anatolia; comitetul trebuie să continue a exista numai la Salonic și Monastir.

Ziarul »Turcia« zice că spre a se consolida relațiunile amicale cu Austro Ungaria, ministrul de externe a hotărât să numească patru consuli turci pentru Bosnia.

Permișiunea de tranzit acordată pentru material de războiu Serbiei, nu este decât parțială și condiționată; ea are în vedere numai încărcarea vaporului »Crimea«; cât pentru încărcarea vasului »Orinoc« ea va trebui cercetată prealabil.

Situația de azi în Dobrogea.

Elementul românesc precumpănitor.

Publicăm la vale expunerea de motive a a proiectului de lege despre înzestrarea cu drepturi politice a cetățenilor români din dreapta Dunărei. Ion I. C. Brătianu, autorul acestei legi de epocală însemnată, face în expunerea de motive istoricul anexării Dobrogei, arătând care a fost situația românilor de acolo în timpul anexării și care e situația lor astăzi. Cetitorii vor afla în aceasta expunere date statistice foarte interesante despre referințele fraților noștri din Dobrogea.

În urma unui războiu, tratatul din Berlin a unit Dobrogea cu România.

La 14 Noemvrie 1878, această alipire s'a consfințit pe cale de fapt; primele trupe române au trecut Dunărea la Brăila îndreptându-se spre Măcin. A asistat la acest însemnat fapt și M. S. R. Domnitorul care ură ostașilor să fie acolo nu numai apărători ai drepturilor României, dar

și înainte mergători ai legalității și civilizațiunei europene.

A doua zi apărură proclamațiunea M. S. Regele către locuitorii »vechei posesiuni a lui Mircea cel Bătrân și a lui Ștefan cel Mare«. Li-se pune »subt scutul constituțiunii cele mai sfinte și mai scumpe bunuri ale omenirii: Viața, onoarea și proprietatea».

Ostașii păseau în noua Românie nu ca cuceritori ci ca »frați« ai celor care de atunci erau »concetățenii lor«. Autoritățile aveau »ca cea dintâi îndatorire să cerceteze și să îndestuleze trebuințele atât ale creștinilor cât și a musulmanilor, punând capăt dureroaselor încercări din trecut, vindecând ranele resbelului».

Li-se promitea locuitorilor de dincolo că provincia lor »în curând pe cale constituțională să primească o organizațiune definitivă, care să așeze pe temelii statornice pozițiunea lor cetățenească».

Peste un an Constituanta din 1879, în paragraful III al revizuirii art. 7, era chemată să hotărască asupra acestei chestiuni.

Toți locuitorii aflători în momentul anexării, ca cetățeni otomani în provincia română de peste Dunăre, urma să se bucure de-o potrivă de toate drepturile și datorile, fără distincțiune de religie conform unui regim special, pe care era să-l întocmească Corpurile Legiuitoare.

În urma discuțiilor ce au avut loc, paragraful acesta a fost suprimat; nu fusese indicat de către fostele Adunări, pentru revizuire decât art. 7, care nu se referea la Dobrogea.

În schimb guvernul a dat asigurări că va prezenta în curând un proiect de lege pentru organizarea acestei provincii, promisiune care s'a realizat la 19 Ianuarie 1880.

Înainte acestui proiect de lege, se trimeseră la fața locului două comisii ale căror lucrări au servit de bază unei organizări provizorii dată pe cale de regulamente.

Scopul proiectului, devenit lege la 9 Martie 1880, era să asigure noiei provincii rezultate binefăcătoare, care să facă ca »populațiunea fără deosebire de naționalitate și religie, să binecuvinteze ziua când drapelul român, pentru întâia dată, de mult, a falfăit în Dobrogea ca un simbol de libertate, de ordine și de civilizațiune».

Suntem fericiți a constata că de atunci s'au înfăptuit progrese însemnate.

Populațiunea, chemată să facă să rodească binecuvântul pământ al Dobrogei, s'a îndoit: pe când în 1880 toate naționalitățile nu însumau decât 157.114 suflete, avem astăzi peste 300.000, din care populațiunea de origină română singură, e azi de 163.250 adică mai mare decât întreaga populațiune a Dobrogei în 1880.

Ogroarele până atunci înțelinite s'au desfundat de plugurile harnice, iar soarele binefăcător a revărsat belșug pe câmpiile de odinioară pustii.

A crescut nu numai suprafața cultivată, dar și procentul la hectar a cerealelor de diferite feluri.

Pe când la 1886, se cultivau 230.487 hectare, în 1905 numărul ajunge la 525.758, pe când la 1886 pământul Dobrogei nu da decât un total de 2,108.000 hectolitri, peste 19 ani se culeg 6,512.977 hectolitri.

Mijlocia la hectar a crescut dela 1886 la 1905; la grâu dela 8'7 la 15'3; la săcară dela 7'45 la 14'4; la orz dela 9'29 la 14'6; la ovăs dela 9'44 la 16'4.

Întreaga proprietate imobiliară la 1905 atinge cifra de 667.314 hectare aparținând la 41120 proprietari.

Dintre aceștia cei de origină română înseamnă 23.111, număr superior celui al tuturor de o altă origină având în stăpânirea lor 429.933 hectare, adică două treimi din întreaga suprafață.

Căile de comunicație s'au îmbunătățit; în cele mai multe comune s'au clădit școli încăpătoare și biserici bogate — mare parte din ele înălțate prin contribuțiuni benevole.

Comerțul a luat un mare avânt; o nouă viață s'a revărsat pretutindeni, și în mijlocul acestei înfloriri generale, strălucește în deosebi portul Constanța podoabă cu care țara se mândrește și pentru desvoltarea căruia statul a făcut și nu va înceta să facă toate sacrificiile, cheltuind până acum pentru el și podul de peste Dunăre peste 83,000.000 lei.

Cultura dobândită în școli, care s'au înmulțit într-o foarte mare însemnată măsură, legătura de

fiecare zi cu cei de dincoace de Dunăre, numărul și influența covârșitoare a românilor au redșteptat amintirile aproape uitate ale unui trecut scump, care ne unește pe deapururi.

Cu drept cuvânt M. Cogălniceanu zicea: În timpurile străvechi, în timpurile lui Mircea cel Bătrân și în Timpul lui Ștefan cel Mare, noi am posedat Dobrogea, așa că cu titluri istorice revendicăm această provincie însă dela Mircea cel Bătrân și dela Ștefan cel Mare sunt 300—400 ani și de atunci areastă provincie a fost sub otomani, pentrucă otomanii au luat-o dela noi nu dela bulgarii.

Îimba românească n'a încetat a fi vorbită dincolo de Dunăre, chiar atunci când păreau uitate legăturile de frăție cu cei de dincoace; prin înodarea firului istoric s'a trezit conștiința națională, care părea adormită; azi și acolo ca și aici, numai că se vorbește dar se și simte românește.

La 1880 era firesc să se ceară o epocă de tranzițiune, pentru ca să se pregătească spiritul public din Dobrogea, pentru exercitarea în chip real a drepturilor constituționale.

Nu se putea trece în mod brusc dela regimul de sub stăpânirea anterioară, la o asimilare deplină cu România din punctul de vedere al drepturilor constituționale.

Azi însă, starea de tranziție trebuie să înceteze, a sosit momentul să dăm drepturi politice și celor din dreapta Dunării.

Ministrul de interne

Ion I. C. Brătianu.

Conferința părintelui E. Lucaci.

Ieri Duminecă 14 l. c. părintele Dr. Epaminonda Lucaci, urmând unei invitații făcute de deputații din Arad a ținut o conferință despre America și românii din America. Părintele Lucaci este preotul bisericii gr. catolice din Aurora (Statele-Unite) și a venit pentru câteva săptămâni acasă, însoțit de un simpatic bogătan american din Aurora d. William Richardson, care a azistat de asemenea la conferință. Un public numeros și distins a ascultat conferința părintelui Lucaci ținută în sala de lectură a Asociațiunii culturale din Arad.

Viața din lumea nouă, a spus părintele Lucaci, pentru Dv. e ca o poveste și totuși ea e purul adevăr. Este o lume cu totul nouă, cu obiceiuri, cu legi, cu idealuri nouă Principiul fundamental al vieții lor este egalitatea și libertatea deplină a tuturor cetățenilor, dreptul tuturor de-a duce un trai liber și bun.

Principiul acesta creiază o deosebire de-a privi viața publică între americani și europeni încât acești din urmă ajung cu greu să înțeleagă pe cei dintâi.

Românii au început să emigreze în America abia de vre-o 5—6 ani în număr mai mare, pe când mai înainte emigranții erau rari. La început găseai puțini români emigrați, azi sunt câteva zecimi de mii. La început luptau cu multe greutăți. Mulți au fost amăgiți mergând acolo unde li-se spunea că se plătesc salariile cele mai mari, dar se întorceau înșelați și păcăliți.

Emigrații caută să trăiască totdeauna la un loc, grupându-se după satul sau comitatul din care sunt originari, pentru ca să nu se simtă străini și să aibă cunoscuți pe lângă sine. Traiul lor diferă după locul și împrejurările în cari se află. În general cei cari trăiesc la oraș duc o viață mai bună decât cei dela țară.

Mâncarea lor la prânz e o supă cu rasol și verdeață, sau o friptură, seara carne, prânzul se ia de obicei în atelier. Locuințele lor se cheamă *bort* și proprietarul locuinții e *bortăș*. Cei cari lucrează la construcție de căi ferate trăiesc mai rău căci au o muncă grea și trebuie să doarmă în vagoane afară pe câmp. Curățenia celor cari locuiesc la oraș e diferită. În general cei veniți din părțile de pe șes sunt mai curați pe când cei dela munte, trăiți pe acasă în mizerie sunt aici mai puțin curați, deși excepții se admit de amândouă părțile.

Emigrând, poporul nostru nu a pierdut trebuințele sale sufletești și religioase. La început

se adunau Duminecile în câte o casă particulară și cântau împreună mănecatul, răspunsurile și liturghia. În curând ei ceruseră preoți, atât ortodocșii cât și uniții. Mie mi-a rezervat soarta de-a fi cel dintâi care m'am dus acolo. Cine a avut prilejul de-a organiza o societate sau comunitate în limba noastră s'a convins că poporul e dușman preotului. Totuși am izbutit să învingem piedicile și să creștem organizații bune. Sunt azi 3 biserici și trei preoți uniți și 2 biserici și trei preoți ortodocși printre românii din America. În Canada este un arhimandrit venit din România. Aici românii au fost întâiu în Wiunipeg dar pe urmă satul românesc s'a mutat cu preot cu tot la Nord Dakotah.

O altă trebuință a românilor a fost mai ales ajutorul mutual în caz de boală. Ea a dat naștere societăților românești. Azi sunt 60 de societăți românești cari toate înfloresc.

Un lucru lipsește românilor din America: școala românească. Românii lipsesc încă de puțin timp dar și pentru aceea trebuința școlii nu este încă atât de vie dar ea va crește cu trecerea timpului, când copiii se vor înmulți. De ocamdată avem nădejdea de-a creia în curând prima școală românească în America! Statul nu pune nici o piedică în privința asta, încât fiecare popor poate să-și înființeze școale naționale. Mai mult chiar, el înlesnește intrarea cărților școlare străine căci nu le impune nici o taxă vamală, pe când cele englezești sunt supuse vămilor.

Cel mai mare preț se pune în Statele-Unite pe dezvoltarea conștiinței de cetățean liber al statului. Libertatea și neatârarea e comoara cea mai scumpă a statului ca și a cetățeanului, principii cari sunt garantate în proclamarea independenței dela 4 Iulie 1776 și în articolele de confederație a celor 13 state cari au format la început uniunea prolongată în anul 1778 Iulie 9. Prototipul, idealul care a inspirat pe americani a fost republica romană. Sunt interesante în privința asta cuvintele episcopului de Rockford adresate românilor cu prilejul unei serbări.

Străbunii vostri romani — a zis, — au fost idealul nostru. Voi aveți, o tradiție, un trecut mult mai mare, mai glorios decât al nostru. Nu uitați deci limba voastră, iubiți-o, cultivați-o. Noi nu vă cerem să o lăpădați și nu ne trebuieșc renegați, căci iei sunt primejdioși tuturor. Cerem numai să fiți buni cetățeni ai Statelor-Unite, dar fiți și buni români, căci numai ca români puteți fi și buni americani.

Conferința părintelui Lucaci a fost primită cu aplauze.

Lupta pentru stăpânirea Carașului.

În Caraș s'a deslănțuit pe toată linia munca de subminare a mercenarilor lui Burdea. Avocațelul Ionescu, erigat vezi Doamne, în șef de partid, Minea, Manea, și alți bărbați de seamă ai vieții noastre publice, au luat asupra lor sarcina de a «purifica dieceza» și a introduce «sistemul onstei și a ordinii în biserică». Ei umplu sătele cu reptilii murdare, cari ne reamintesc perfect rolul fericitului de amintiri Măglaș. Platforma luptei este de altfel naționalistă. Ionescu, Manea, Minea, toți se lapadă de Burdea, toți sunt naționaliști, burdiști sunt părințele Musta, Bădescu, Branște și părințele Ciorogar, care din Arad a ajuns în balele murdare ale brigantilor, pentru că »Tribuna« — cu care părințele Ciorogar, nu trebuie de altfel să o spunem, n'are absolut nici o legătură — i-a demascat în toată a a lor golătate. Precum însă nu se va găsi prost care să creadă naționalismului lui Ionescu, tot așa nu se va găsi om cinstit care să creadă invectivele sale. Vom mai reveni de altfel asupra uneltirilor Măglașului din Caraș.

Caransebeș 13 Martie.

Micurea trecută tovarășia Burdea-Ionescu, a statorit definitiv lista candidaților pentru ale-

gerile sinodale, totodată a și mobilizat aparatul obișnuit. Primarii și codrenii, învățători cu o ceată de popi, de calibrul celor din Oravița, s'au pus la lucru și fiind decadența moravurilor în fostă granița ajunsă sub zero, cu greu se poate prevedea a cui va fi izbânda.

Iacă o pildă dintre multe:

Un fiu al comunei Mocerîș a împușcat, cum au vestit-o și jurnalele noastre, pentru o bagatelă pe un biet sătean din Topleș. Acuma criminalul așteaptă în închisoare pedeapsa ce i-se cuvine. Ce fac însă Mocerîșenii? Prin antistia lor comunală ei s'au rugat de atotputernicul Burdea, că având în vedere că omorâtorul este codrean al com. de avere, să mijlocească cât de curând eliberarea sa și să dispună pe spesele com. de avere ca inculpatul să fie apărat de un avocat iscusit.

Subt astfel de împrejurări noi nu vom fi surprinși, dacă Mocerîșenii, cari în naivitatea lor proastă cred că banii scumpi ai com. de avere se pot folosi pentru orice prostie, vor vota, în nădejdea împlinirii rugărilor, pentru candidatul burdist.

Deja acuma contrarii noștri își bat pieptul că cel puțin 40 de deputați ai sinodului vor vota pentru Dr. Olariu, împotriva căruia o seamă de bărbați rezonază, și nu fără oarecare bază, că e intimul fraților Ionescu și prietenul lui Manea și Minea, cu toate că a respins dela sine pe Burdea — cum se vede din declarațiunea reprodusă și în »Tribuna«. Declarațiunea aceasta în ochii celor cari cunosc prea bine istețimea acestui mare meșter-gheșeftar, pare a fi un simplu truc burdist, menit d'a atrage cât de mulți deputați sinodali pe partea sa, care oricum ar suna declarațiunile sale, rămâne candidatul la episcopie a burdiștilor.

Ceeace pân'acuma era secret public se ivește deja în conture vizibile. Monitorul burdist »Severinul« va vesti deja în numărul său de mâine că vicariul Musta n'a fost întărit de Majestatea Sa și că această hotărâre se va publica în foaia oficioasă imediat după ce s'au sfârșit alegerile pentru sinod.

*

De lângă-Bârzava, 14 Martie.

Vifor și furtună mare amenință biserica noastră. Oamenii cu totul nechemați, voiesc a se viri în conducerea ei. Scopul lor îl știm cu toții: «nimecirea bisericii».

Ce ne pune în uimire însă, este aceia, că persoane, cari se dau de naționaliști și adevărați creștini, vin și candidează pentru sinodul eparhial al Caransebeșului, atari indivizi, cari în viața lor n'au voit binele bisericii.

Nu voiesc să mă estind asupra altor persoane deoarece nu mi cunoscută lista completă de candidare a marelui purificator Dr. N. Ionescu, mă mărginesc numai la un unic individ, care e candidatul cercului nostru — al Reșiței, — protopretorele titular din Reșița-montană, Cimponeriu. Dlui e candidatul lui Burdia-Ionescu et comp. Bine! întreb însă pe dl Cimponeriu, oare prin ce merite aspiră să ne fie deputatul nostru, al dreptmăritorilor creștini!

În timpul mai nou mi-a ajuns în mână o scrisoare a d-lui Cimponeriu, adresată către un frate preot, în care îl roagă pentru sprijin, zicând între altele, că d. Jianu din Oravița nu ne-a fost de mare folos în sinod și să-l lăsăm afară, alegând în locul acestuia pe d-lui. Ce îndrăzneală!? Să afirme despre o persoană ca dnul Jianu, că nu e de nici un folos în sinod. Dar nu mă mir, pentru că mijlocul cu care să face propaganda puritanilor este: «Să nimecim moralmente pe toți cîți ne stau în cale». Eu zic că dnul Jianu, care fiind învățător harnic și care întreaga viața sa a petrecut-o în sinul bisericii, a dat destule dovezi a fi și apărătorul ei.

În numele mai multor preoți Te rog să Te declari publice, pentru ce voești D-ta să fi deputat sinodal? Ce folos vom avea dela D-ta mai mult ca dela dl Jianu? De ce nu lași ca poporul să Te afle binemeritat pentru postul acesta? De ce Te impuni? Crezi D-ta oare că noi nu știm ce ferbe în oala lui Burdia și cite nurori o mestecă și pun sare în ea?

Deie bunul Dumnezeu, ca praf și cenușă să se aleagă de cei ce voesc să ne dărîme sfînta noastră biserică.

Școala de fete din Arad.

Primum următoarea declarație:

Stimate dle Redactor,

În prețuitul ziar »Tribuna«, nrul de azi, s'a atins chestia de fete, în serviciul căreia stăm și noi. Ne bucurăm văzînd pornită mișcarea, care de mult o tot așteptăm, pentru ducerea cauzei acestei școale cu un paș înainte. Dar trebuie să mărturisim cu o sinceră durere, că ne-a supărat și ne-a jignit mult aceea parte a articolului, care spune, că școala noastră »în actuala ei organizație nu poate împlini marea chemare, ce are de-a crește o nouă generație de femei... într'o cultură și limbă românească nouă și bună... și... în duhul de curățenie și sănătate morală... ce se cuvine...«

Cu ce a meritat școala ori noi aceste cuvinte aspre?

Vați dat oare seamă de consecvențele tezei puse în forma arătată? Ați tras le îndoială lucruri, pe cari le puteați controla, și pe cari a le recunoaște datorii instituției. Ați constatat direcția ei sănătoasă românească, morală și culturală, — și nu recunoașteți caracterul ei de școală deja inactivată după sistemul și planul de învățămînt al școalelor civile.

Cerem, d-le redactor, ori revocarea termenilor ofensatori, — ori numirea persoanelor nevrednice, (dacă crezi, că sunt și de acestea între noi).

Cine vrea să se informeze temeinic despre felul școlii și al activității noastre, n'are decît să se adreseze superiorității diecezeane și să controleze în persoană la ocaziunile date, — ba s'ar putea afla bune mărturii despre aceasta școală chiar și în coloanele nu tocmai demult cetite ale ziarului d-voastre.

Dar, zău, d-le redactor, este multă dreplate în apostrofarea »Tribunei« la adresa publicului nostru pentru lipsa de interes, că într'adevăr mare e indolența, dar și mai mare desorientarea în ce privește școala noastră.

Dar nu continuăm. N'am vrea să ni-se atribue, că trecem pe terenul convenit superiorității diecezeane de a-și apăra în fața învinuirilor nedrepte școala și cu ea și pe noi, cari îi servim cu dragă inimă, unele chiar de mai mulți ani în condiții atât de modeste.

În interesul școlii însă cerem, ca cei-ce se vor ocupa cu gîndul de-a ridica alta școală, «o școală mare, o școală ca și nouă» — cum se zice — să grijască, nu cumva prin acuze neîntemeiate să surpe temelii școlii de azi, cel puțin nu înainte de-a fi ridicată și »organizată» școala viitorului, care deocamdată nu are alte baze, decît insuflețirea.

Încheiăm protestînd cu toată energia în contra bănuielilor jignitoare, că am fi pierdut oarecînd din vedere înaltul scop accentuat acum în »Tribuna« cu atîta emfază: ca femcia romînă a viitorului să primească o creștere și instrucție cit mai »românească«, cit mai »sănătoasă« și cit mai »morală«.

Arad, la 13 Martie n. 1909.

Corpul didactic,

al școlii rom. civ. de fete.

Am dat loc în întregime declarației corpului didactic al școlii de fete românești din loc, deși mărturisim că în fond socotim toată declarația de prisos. Nimeni dintre noi nu s'a gîndit să aducă o critică jignitoare acestei școale. Dnii profesorii și dnele profesoare vor binevoi să recitească articolul nostru din chestiune și vor găsi că singurul cusur ce am găsit școlii e că prin proporțiile ei și prin mijloacele de cari dispune, ea nu poate face față trebuințelor unui ținut atât de mare fiind prea mică. Tocmai pentru aceasta am salutat cu bucurie acțiunea »Reuniunea femeilor« din Arad, menită să ne dea o școală mult mai mare și mai bogată în mijloace bănești și didactice. Aceasta este ceia ce am vizat noi în articolul nostru și de prisos să spunem că nu am criticat spiritul școlii românești de fete din Arad pentru care am făcut și noi propagandă spre a trezi interesul prea mic al publicului nostru.

Toate celelalte acuze ce am adus pentru spiritul de imoralitate semitică și pentru lipsa de cultură și limbă românească au fost adresate școlii ungurești și influenții lor nenorocite asupra femeilor noastre, deși aceasta nu înseamnă că toate școalele românești, răspund pe deplin menirii lor de-a răspîndi cultura și limba românească adevărată...

Abonații cari pînă acum nu și-au achitat abonamentul, sunt rugați prin aceasta să solvească atît restanțele cît și abonamentele înainte, căci în caz contrar după 8 zile vom fi siliți a sista expedierea ziarului.

Administrația »Tribunei«.

INFORMAȚIUNI.

ARAD, 15 Martie n. 1909

— **O perchiziție domiciliară în redacția »Gazet. Trans.«** Sâmbătă s'au prezentat în localul redacțiunii »Gazet. Trans.« organele poliției din Brașov pentru a confisca manuscrisurile articolelor »*Mea culpa*« și »*Crăciunul*«, apărute în numerii 285 și 286 din anul trecut al ziarului. Dl. comisar Krummel a încheiat cu redactorul responsabil al ziarului procesul verbal cuvenit.

— **Filiala fondului de teatru în Comloșul-mare.** Ni se scrie: Directorul artistic al Societății de teatru d. Aurel Bănuțiu, în turneul său prin Bănat, a constituit la 24 Februarie a. c. și în Comloș o filie a fondului de teatru. Adunarea a fost prezidată de învățătorul-director d. Iuliu Vuia. Vorbirile d-lor Bănuțiu și Vuia au fost insufleteitoare.

S'a constituit *comitetul* filial astfel: *prezident Emil Bogdan*, *notar V. Besu*, *casier P. Crașovan*, iar în *comitet: G. Muntean, M. Pacașan, I. Vuia, I. Palcu, P. Alesu, V. Hersovi, B. Dragulescu, I. Stanciu și G. Balan*. S'au înscris mai mulți membrii fondatori, pe viață, ordinari și ajutători. Corul vocal gr.-or. român — *tinerimea* — s'a înscris de membru fondator, solvind taxa de 200 cor. Să nădăjduim că *tinerimea* din Comloș se va însufleși în totdeauna pentru lucrurile bune.

— **Noutate literară.** — D. B. Marian, cunoscutul publicist, ne dă într-o traducere excelentă romanul marelui scriitor rus Mihail Lermontov, »Un erou al timpului nostru«.

În acest roman autorul zugrăvește cu pană de maestru viața și aventurile ofițerilor ruși trimiși să-și facă datoria în ținuturile îndepărtate ale Caucasului, și să se lupte cu populațiile din partea locului. Lermontov se folosește de acest prilej ca să descrie natura sălbatică din Caucas, unde omul respiră în deplină libertate, precum și moravurile, tradițiile, dramele popoarelor caucasiene, născute pentru războiu. Stil simplu și curgător, pe alocuri duios și mișcător, zugrăvire admirabilă a peisajelor, observații fine și spirituale ce farmecă pe cetitor, iată calitățile acestei scrieri.

— **Drept să fie?** »Gazeta Transilvaniei« scrie următoarele: Sunt vreo opt zile decând am primit dela un cunoscut al nostru, om de poziție și de cinste, următoarele rânduri: »Pela Orăștie se șoptește că deputatul naționalist Dr. Aurel Vlad este în târg pentru domeniul din Bobâlna cu erariul, care vrea să-l cumpere pentru scopuri de colonizare, legând Soimușul cu Tolțul, deja cumpărate. Erariul să fi promis deja 700,000 coroane. Drept să fie? Și dacă da, este târgul acesta moral!« — Deși nu ne-am îndoit nici un moment în seriozitatea și onestitatea informatorului, am pus scrisoarea sa la o parte, în presupunerea că și aceasta va fi una din știrile, ce se lătesc de adversarii deputaților naționaliști. — Dela același informator însă primim astăzi următoarea comunicare laconică: »Vestea târgului se susține pe aici.« Aceasta precum și considerarea la posibilitatea, ca să i-se fi făcut în adevăr dlui Vlad din partea erariului vre-un ofert de cumpărare a moșiei din Bobâlna, care ofert unilateral e prezentat deja ca târg sau tocmeală, ne-au în demnat să înregistrăm rândurile de mai sus în firma așteptare, că dl Dr. Vlad, care dispune însuși de un organ de publicitate, va desminti aceea faimă sau o va reduce la însemnătatea ei reală.

— **Victima dramei pasionate din Lugoj.** Aflăm că azi Luni dimineața Dr. Ioan Cădariu, candidat de avocat, victima geloziei Elenei Abucanu, a decedat din viață.

— **Cu aeroplanul dela Cadix la America.** Ziarul »Züricher Nachrichten« anunță: În înțelegere cu contele Zeppelin și pe lângă participarea celor mai de renume aviatori din Europa, editorul ziarului »Illinois Staatszeitung«, d.

Brucher, va întreprinde, în 25 Iulie, o călătorie cu aeroplanul, dela orașul Cadix până în Indiile de Vest. D-sa va parcurge în aier linia urmărită de Columbus la descoperirea noului uscat. Contele a declarat executabil acest proiect îndrăzneț.

x **La morbul de fere** medicii cei mai renumiți de zeci de ani recomandă apa amară *Franz Josef* care în urma puterii solutive are efect excelent. Zilnic să se ia: 1 pahar cu apă de această, încălzită, dimineața pe nemâncate.

x **Tot felul de chipiuri militare** și de alte uniforme, apoi ciacăi și calpace din materia cea mai bună și în prețuri ieftine. Fabricate proprii. *Weber Pál*, măiestru specialist pentru confecționarea chipiurilor. Cașovia (Kassa) Fő utca.

BIBLIOGRAFII.

»*Vatra școlară*« *reînviată*. Cu prima Februarie a. c. a reînviat »*Vatra școlară*«, buna revistă pedagogică a d-lui profesor dr. Petru Șpan din Sibiu.

Ca colaboratori ai aceleia vedem 15 din cei mai distinși membrii ai corpului didactic român din Ungaria.

Învățătorii cari își vor stima statul din care fac parte, vor grăbi să o aboneze pentru sine și bibliotecile școlare. Autorităților noastre școlare încă li-se incumbă datoria de-a o recomanda.

»*Umblați până aveți lumină*« zicem noi corpului didactic, care să nu uite, că încetarea de nou a acestei făclii luminoasă, ar fi cel mai slab atestat dat corpului nostru didactic.

Prețul abonamentului, care e a se trimite prof. dr. Petru Șpan, e 6 cor. pe an. (I. V.)

Reparația »Revistei politice și literare«. Primim următorul »aviz«:

Am onoare a face cunoscut publicului mare românesc, că în înțelegere cu mai mulți frunțași distinși din Blaj, am luat asupra-mi reeditarea »*Revistei politice și literare*«.

Ca și până aci această revistă va fi pusă exclusiv în serviciul apărării intereselor naționale românești, tratând pe lângă chestiunile la ordinea zilei, tot ce poate să ne dea noi îndrumări pe calea propășirii și a închiegării naționale.

În afară de asta va cuprinde un bogat material literar, din peana celor mai distinși literați dela noi și din România. Revista va apare, ca și în primul an al apariției sale, odată pe lună.

Costul abonamentului pe un an întreg: 12 cor. Pentru studenți, învățători și preoți dela sat, numai 8 cor. Abonamente se pot face de pe acum la adresa subsemnatului. Doritorii a avea număr de probă sunt rugați a-și da adresa. Blaj, 13 Martie 1909. *Aurel Ciato*.

La librăria »Tribunei« se află de vânzare următoarele cărți:

Spiritul critic în cultura românească, de Ibrăileanu preț 2 cor., + 10 fil.

În lumea dreptății de nuvele și schițe, Ioan Al. Brătescu Voinești 2 cor., + 10 fil.

Legenda funigeilor, poem dramatic în 3 acte de St. O. Iosif și D. Anghel 1 cor., + 10 fil.

Demonul, poemă tradusă din rusește de Ioan R. Rădulescu 1 cor., + 10 fil.

Revista »*Viața Românească*« Nr. 12 2.— + 10 fil.

Sentinela cântărilor bisericesti române compusă de Terentius Bugariu, preot militar Preț 20 cor., plus 30 fi., porto.

Neamul românesc în Basarabia de N. Iorga cor. 2:50 plus 10 fileri porto.

Din biblioteca românească Socec următorii nr. Nr. 32—34 Vlaicu-Vodă, dramă în 5 acte, versuri, de A. Davila 80 fil. plus 10 fileri porto.

Nr. 35 Ioan Prostul, poveste de Tolstoi, trad. de G. Carp, 30 fil., plus 5 fil.

Nr. 36 Sicilia, descriere de călătorie, Guy de Maupassant, trad. de Mândru 30 fil. plus 5 fileri. Din biblioteca pentru toți următorii nr.:

Nr. 403 M. Kogălniceanu: Acte, scrieri din tinerețe, discursuri. 30 fil., plus 5 fil.

Nr. 405. W. Korolenko, Nuvele siberiane. 30 fil. plus 5 fil.

Nr. 406. A. I. Odobescu, Mihnea-Vodă cel rău și doamna Chiajna 30 fil. plus 5 fil.

Poșta Administrației.

»*Plugariul*« Săcădat. Am primit 10 cor. abonament până la 1 Iunie 1909.

Iulia Ungurean, Curtacher. Am primit 12 cor. abonament până la 1 Aprilie 1909.

Andrei Fizeșan. Pesac. Am primit 6 coroane ca abonament până la 1 Aprilie 1909.

N. M. Câmpian. Maidan. Am primit 12 cor. ca abonament pe sem. I. 1909.

G. A. Sibiu. Am primit 4 coroane ca abonament până la 31 Ian. 1909.

Economie.

Piața de cereale din Arad.

15 Martie

S'au vândut azi:

grâu 300 mm. 13.40—13.60
cucuruz 200 mm. 6.60—6.70

Ultimele note:

săcară 9.50—60
ovăs 7.70—80
orz 7.50—60

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 15 Martie 1909.

Grâu pe Aprilie 1909 25.62—25.64
Săcară pe Aprilie 18.30—18.32
Cucuruz pe Maiu 14.56—14.58
Ovăs pe Aprilie 17.18—17.20

INCHEIEREA la 1 ORĂ și jum.:

Prețul cerealelor după 100 klg. a fost următorul:

Grâu nou

De Tisa	— — — —	26 K.	55—26 K.	85 fil.
Din comitatul Albei	—	26	> 15—26	> 50
De Pesta	— — — —	26	> 20—26	> 55
Bănățenesc	— — — —	26	> 50—26	> 80
De Bacica	— — — —	26	> 30—26	> 70
Săcară	— — — —	19	> 70—19	> 90
Orzul de nutreț, cvalit. I.	17	> —	17	> 20
> > calitate a I.	16	> 50—16	> 80	>
Ovăs > > I.	17	> 55—18	> —	>
> > > II.	17	> 25—17	> 55	>
Cucuruz — — — —	14	> 05—14	> 25	>

Redactor responsabil Constantin Savu.
Editor proprietar Gheorghe Nichin.

Copii înțărcați

să îngrășe repede, se fac voinici și rumeni dacă consumă nutretive Emulsiunea SCOTT.

Copii preferă și mistuie ușor

Emulsiunea Scott.

Doctorii și moașele recomandă pe tot rotogolul pământului

Emulsiunea Scott.

căci cunosc rezultatele excelent produse de Emulsiunea SCOTT.

Prețul unui flacon veritabil 2 cor. 50 fil

De vânzare la toate farmaciile.

La cumpărarea Emulsiunii a se lua seamă la marca metodului SCOTT — care este pescarul

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI.

SITUAȚIUNE SUMARA

1908.
23 Februarie.

ACTIV

132899420	94364420	Reserva metalică Aur	88842067
1678458	38535000	„ Trate Aur	38102869
77077169		Argint și diverse monete	
7767300		Portofoliu Român și Străin	
17319301		*) Impr. contra ef. publice	11212300
11999924		„ „ „ „ in cont curent	16060394
15638508		Fonduri publice	
3243121		Efectele fondului de rezervă	
5929067		„ „ „ „ amortisarea imob. și material	
643103		Imobili	
342139		Mobilier și Mașini de Imprimerie	
105866484		Cheltuieli de Administrație	
—		Depozite libere	
4970630		„ „ „ „ & provizoriu	
22454833		Compturi curinți	
403829457		Compturi de valori	

PASIV

12000000	Capital	
24574391	Fond de rezervă	
3603940	Fondul amortisării imobilelor și material	
257201410	Bilete de Bancă în circulație	
—	Profituri și pierderi	
583232	Dobânzi și beneficii diverse	
—	Compturi curinți	
—	„ „ „ „ & provizoriu	
105866484	Depozite de retras	
403829457	Scrapitul 5% . *) Dobânda 5 1/2%	

1909.

14 Februarie 21 Februarie.

126665694	126944936
1142823	1185259
51424031	54471501
27353872	27272694
11999924	11999924
15296433	15296433
3187121	3187121
5971257	5971257
704199	704293
362450	370031
104644114	105454494
—	—
13787379	12656064
30077344	29446186
392616641	394960193
12000000	12000000
26380304	26380304
3863598	3863598
245204570	246660990
—	—
524055	600807
—	—
104644114	105454494
392616641	394960193

„ARDELEANA“
institut de credit și economii, societate pe
acții în Orăștie (Szászváros).

La institutul de credit și economii »AR-DELEANA«, societate pe acții în Orăștie este de ocupat un post de practicant de bancă cu o remunerațiune stabilită de Direcțiune.

Ceice voies: a obține acest post au a-și înainta cererile lor provăzute cu atestate justificative la direcțiunea institutului cel mult până în 31 I. ort.

Dela petenți să cere să fi absolvat cu atestat de maturitate școala comercială și să cunoască limba română și maghiară. Cei cu praxă de bancă vor fi preferenți.

Orăștie, 12 Martie 1909.

Direcțiunea.

Fabrică aranș. cu instalație electrică.

B. Skrbic
Zagreb

— Ilicia Nr. 40 —

recomandă renumitele sale rolete de scândurițe, de lemn și graduate și rolete de fier pentru uși la prăvălii etc., rugând a da mai multă atențiune acestei firme solide.

Catalog de prețuri și prospecte se trimite gratis.

Cel dintâiu atelier de pietri monumentale aranșat cu putere electrică.

GERSTENBREIN TAMÁS és TÁRSA măiestru de monumente și pietri de cimitâr —
Fabricație proprie din marmoră, granit, labrador etc.

Din pietri de mormânt magazina se află în
Kolozsvár, Ferencz József-ut 25.

Cancelaria și magazinul central:

Kolozsvár, Dézsma-u. 21.

Telefon 662.

Filiale: Nagyvárad, Nagyszeben, Déva și Bánpatak.

Fritsch & Connert

atelier de ghete.

Mediaș — Medgyes.

Lucru de mână garantat.

Ghete de șevro pentru domni	K 11'—
„ „ box „ „	K 11'—
„ „ șevro pt dame cu bumbi	K 10'50
„ „ „ „ „ cu șirete	K 9'50
Jumătăți de șevro pentru dame	K 8'—
Ghete tari de muncitori dela	K 6'80
Ghete de copii dela	K 3'—

Material de I-a clasă.

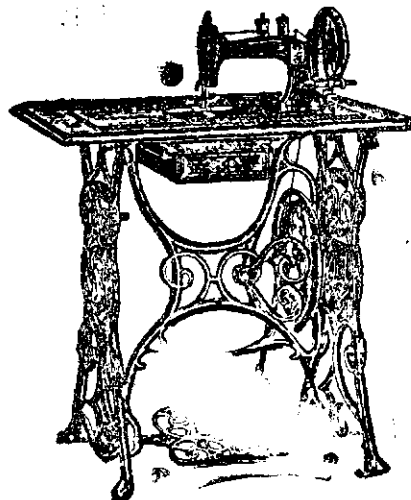
Mașini de cusut

»Singer« »Neumann« »Blesolt« și »Loeke« cu suneică lungă, »Wettina« suneică groasă »Afrana« »Thonix« suneică roțiță, cu garanție de 5 ani și cu prețuri moderate se espediază prin comerciantul de ferărie

Oberth Vilmos

comerciant de ferărie și magazin de mașini de economie.

MEDIAȘ (MEDGYES).

Dubinievicz Oszkár

— comerciant de articole medicale chimice și parfumari. —

Kolozsvár, str. Deák-Ferencz nr. 8.

Recomandă în prețurile cele mai ieftine:
Esențe de rom și licheuri cu prescripții de pregătire.

Văpseli mirositoare

Parfumuri, pudre, săpunuri din țară și str.

Gazete pentru instrumente de manicurare și parfumuri.

Petrol-China cel mai bun mijloc contra mătreței a căderii părului și cărunțirii. Prețul Cor. 1'20.

„Dunăreana“

instituit de economii și credit, societate pe acțiuni în Timiș-Cubin.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de economii și credit societate pe acții »DUNĂREANA« se invită la

a IX-a adunare generală ordinară

care se va ține în localitatea institutului, Mercuri în 24 Martie 1909 la 3 ore p. m. în Timiș-Cubin.*)

Obiecte:

1. Deschiderea adunării generale și constituirea biroului aceleia.
2. Raportul direcțiunii și a comitetului de supraveghie.e.
3. Stabilirea bilanțului.
4. Absolutoriu direcțiunii și a comitetului de supraveghiere.
5. Impărțirea profitului curat și fixarea dividendelor.

Directiunea

*) Domnii acționari, cari doresc a participa la adunarea generală în persoană sau plenipotențiați, sunt poțiti a-și depune acțiunile cu cupozi și eventualele documente de plenipotențe cel mult până la 23 Martie a. c. orele 12 a. m. la casa institutului. Se pot a se depune și la institutele: »Sentinela« Réva-Ujfalú, »Steaua« Românpetre, »Lucafărul« Versecz, »Oraviciana« Oraviczabánya și »Timișiana« Temesvár.

Active

CONTUL BILANȚ pro 1908

Pasive

	Cor.	fil.		Cor.	fil.
Cassa în număr — — — — —	12444	67	Capital de acții (800 acții à 100 C) — — — — —	80000	—
Bon la cassa de pp. r. u. — — — — —	574	95	Fond de rezervă — — — — —	15100	08
Bon la diverse bănci — — — — —	3933	90	Fond pentru d.f. de curs a efectelor — — — — —	955	50
Cambii de bancă — — — — —	217300	50	Fond de penziune — — — — —	1000	—
Cambii cu acoperire hipotecară — — — — —	155682	—	Depuneri — — — — —	172822	63
Imprumuturi hipotecare — — — — —	120133	—	Cambii rescomptate — — — — —	211812	—
Casa institutului Nr. 744 — — — — —	18651	78	Hipoteci cedate — — — — —	61800	—
Efecte publice — — — — —	46035	—	Diverși creditorii — — — — —	33900	—
Acții dela alte institute — — — — —	4840	—	Depozit de cassa — — — — —	5121	35
Diverși debitori — — — — —	4797	77	Dividende neridicate — — — — —	198	38
Spese de protest anticipate — — — — —	164	54	Interese transitoare la:		
Mobilier — — — — —	734	—	cambii de bancă — — — — —	3664	25
după amortizare — — — — —	70	—	cambii cu acop. hipot. — — — — —	1170	60
Interese rest. la cambii cu acop. hip. — — — — —	1570	13	imprumuturi hipotecare — — — — —	1059	77
Interese rest. la imprumuturi hip. — — — — —	4723	38	Profit transpus din anul 1907 — — — — —	59	65
Interese ant. la hipoteci cedate — — — — —	567	80	Profit curat — — — — —	7103	31
Interese ant. la reescompt — — — — —	2684	10			
	594767	52		594767	52

Debit

CONTUL PERDERE ȘI PROFIT pro 1908

Credit

	Cor.	fil.		Cor.	fil.
Interese la:			Profit transpus din a. 1907 — — — — —	59	65
cambii reescomptate — — — — —	20904	85	Interese la:		
depuneri — — — — —	9288	61	cambii de bancă — — — — —	20349	79
hipoteci cedate — — — — —	4250	29	cambii hipot. și imprum. hipot. — — — — —	24764	22
Salare și relut de cortel — — — — —	4174	92	Venite la acțiuni și efecte libere de dare — — — — —	2300	50
Spese de birou (cărți, luminat etc.) — — — — —	3060	93	Diverse proviziuni — — — — —	4126	70
Dări					
de stat și comunală — — — — —	1759	43			
după interese de depuneri — — — — —	928	87			
Amortizare din mobilier — — — — —	70	—			
Profit transpus din a. 1907 — — — — —	59	65			
Profit curat — — — — —	7103	31			
	51600	86		51600	86

Timiș-Cubin, la 31 Decembrie 1908.

Secoșian Lucian m. p.
director executiv.

Dem. Olariu m. p.
contabil.

DIRECȚIUNEA:

P. Stoica m. p.
președinte.

Bunda V. m. p.

A. Balan m. p.

Dr. Miron Iustin m. p.

Olariu m. p.

Țirnea m. p.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIERE:

Subsemnatul comitet am examinat contul prezent și l-am aflat în deplină ordine și corect.

Timiș-Cubin, la 7 Martie 1909.

I. Neagoe m. p.
președinte.

Traian I. Marcu m. p.

Nicolae Șofariu m. p.

Petru M. Balan m. p.